

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul :

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria.

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză.
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor :

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

Creștinismul ca bază

(=) Eră nouă se vestește din țara lui Kant și Goethe, din țara sguduită, dela încheerea păcii încoace, de nesfârșite sbuciumări politice sterile.

În sfârșit, mișcarea *hitleristă*, căreia i se asociază burghezi, țărani, industriași și tinerime cu pregătire academică, a izbutit să adune, sub steagul neînfricatului organizator, multe milioane de aderenți.

Conducătorul mișcării, austriacul de origine, *Adolf Hitler*, este acum numit *cancelar* al Germaniei. Și așa, fascismul, această naționalistă coalițiune, a luat, după necurmată și trudnică luptă, frânele conducerii și în patria marilor poeți și filosofi germani.

În *proclamația* sa către popor, noul cancelar face următoarele precizări cu raport la politica sa *interioară* (le publicăm după telegramă din N. Fr. Presse):

Problema de căpetenie și cea dintâi a guvernului național, — spune cancelarul Hitler, — va fi *restabilirea unității spirituale și sobre a poporului nostru*;

Guvernul național va păstra și apăra temeliile pe care se razimă forța națiunii noastre; va ocroti cu tărie creștinismul ca bază a întregului nostru moral, familia ca element organic în corpul poporului și statului nostru;

Stând mai pe sus de bresle și clase, guvernul național va duce din nou poporul la conștiința unității sale etnice și politice și la îndatoririle ce rezultă de aici...

În *proclamația* sa, guvernul național german recunoaște, prin urmare, ajutorul și valoarea socială a *creștinismului* în combaterea desfrâului și a stărilor anarhice produse de *bolșevism*.

Pe lângă toate rezervele ce trebuie să ni le impunem cu

privire la tendințele revizioniste și antipacifiste germane, putem constata, în programul de lucrare a guvernanților din Germania, îmbucurătoarea recunoaștere a *importanței creștinismului, ca factor de temelie în viața poporului și a statului german*.

Credința în forța morală a creștinismului, este pusă față în față cu bolșevismul, — care la rândul lui se prezintă tot ca o credință, greșită firește, și materialistă, dar care nu poate să fie înfruntată cu succes, decât prin o altă *credință*, superioară, morală și idealistă, reprezentată prin creștinism.

Copleșiți de înrâuriri viclene masonice, guvernanții noștri s'au rupt, în mare parte, de vechile rândueli și datini ale creștinescului popor român, și dacă — cu toate pildele nouă date din alte părți, — vor stăruî totuși în neînțelegerea unor adevăruri fundamentale pentru propășirea poporului nostru creștin, nu vom fi scutiți de surprize dureroase și primejdioase.

Ni s'a dat ocazie, în anii din urmă, să vedem cum, în toate *mesagiile* de deschidere a parlamentului, biserica a fost tratată cu o totală indiferență. Am remarcat totdeauna această nepăsare semnificativă, urmată apoi de un tratament vitreg și nedrept la adresa preoțimii. Atitudini asemănătoare nu se pot tălmăci, decât tot prin felul înrădăcinat al concepției laicizate, ce nu mai vrea să țină seamă de biserică.

Siguranța statului și interesul ordinii publice, în situația îngrijitoare ce se desfășoară, ne strigă zi de zi, că nu-i chip statornic de îndreptare și de potolire a spiritelor numai prin folosirea de mijloace *exteriore*: ne trebuie în loc, sau alături, de aceste măsuri simpliste și comode, întâi de toate munca

interioară, în duhul religios creștin.

Biserica are să fie privită nu numai ca o instituție a *tre-cutului* nostru, ci mai ales ca instituția care poate să răspundă întocmirilor *prezente și viitoare*, la care aspiră statul român.

Semnele unor schimbări de vederi în pătura mai apropiată de popor, semnele unor organizări în spirit creștin, încep să se înmulțească: în zile ce se apropie, se vor pune la Cluj fundamentele uniunii creștine ortodoxe în Ardeal; apariții, de aceeași natură, se anunță

din alte părți ale țării; ear tinerimea noastră academică nu rămâne îndărăt, ci manifestă, pe lângă toate piedecile ce i se pun, aceeași concepție religioasă tradițională, mărturisită de curând atât de elocvent în fața unui sfânt mormânt...

Aceste semne ale vremii, cu felul lor sănătos de a contempla lumea și viața creștinului, trebuie să le întâmpinăm cu încredere și bucurie, contribuind, în același timp, cu toată puterea noastră la realizarea scopurilor salutare, pentru care suferim muncind și rugându-ne.

Partidele politice și crucea

Perzistă în amintirea tuturor grava impietate săvârșită față de cruce de către organele polițienești cu prilejul pioasei procesiuni a studențimii din capitală la mormântul Eroului necunoscut român, în ziua de 24 Ianuar c. — față de crucea care nu e numai simbol al creștinismului în senzul că amintește de faptul mântuitor al răstignirii Domnului pe ea, ci și vehicul al harului dumnezeesc, sfințind oameni, locuri și întreprinderi prin însuși semnul sau prezența ei. Sfânta cruce care-i ea însăși o ierurgie și parte esențială a fiecărei taine, ca una ce cuprinde în semnul ei puteri tainice dumnezeiești, a fost sfărâmată și trântită, fără cutremur de suflet, în noroiul străzii, iar preotul îmbrăcat în odăjdii i-a împărțășit soarta.

E un sacrilegiu acesta, care în alte timpuri, cu o mai sensibilă conștiință religioasă, ar fi provocat un răspuns drastic din partea întregii obști creștine, cu procesiuni de *reînălțare* a crucii batjocorite, cu stoarcerea celei mai nechivoce reparații din partea acelor ce-au sfidat nu pe oamenii unei țări, ci pe Dumnezeu acelor oameni. Acum 1200 o asemenea faptă a stârnit în împărăția bizantină acele imense turburări ce-au durat mai bine de un veac.

Nu s'ar putea spune, desigur, că n'a fost și la noi, de data aceasta, un fior de indignare și o imediată pornire de reînălțare a sfintei cruci. Și ceace e mai îmbucurător și de bun augur pentru viitor e că pornirea aceasta a cuprins cu deosebire inimile studențimii noastre.

Dar ceace e trist și ne pune și mai direct în fața problemei religioase actuale din țara noastră, e absența oricărei reacțiuni din partea acelor organisme cari se consideră reprezentantele națiunii și pe mâna cărora e dată țara, cu rândul, să fie îndrumată atât în ordinea celor materiale, cât și a celor morale și culturale.

Glasul de protest al reprezentanților Ligii creștine și Gărzii de fier la redeschiderea parlamentului a rămas fără ecou la reprezentanții celorlalte partide. Ba chiar unii deputați au avut expresii cari îi desvăluiau gândind că protestul pentru o asemenea chestiune este un lucru cu totul nesperios, incompatibil cu înaltele preocupări ale parlamentului.

Faptul acesta e foarte trist, pentru că, orce s'ar spune, partidele cuprind o bună parte dintre intelectualii noștri. Atitudinea partidelor în această chestiune poate fi considerată drept atitudine a unei bune părți a păturii noastre

culte. Indiferența și bagatelizarea elementelor credinții și cultului bisericesc caracterizează de multă vreme aproape pe fiecare ins care se socoate, cu cele 8 clase de liceu ale sale, trecut peste periferia cunoștinții relative și a necesității de-a crede, în câmpul cunoașterii integrale și infailibile, deși acest câmp se întinde gol și dezolant în fața sa.

Și n'ar fi atât de grav lucru dacă indiferențismul acesta al păturii intelectuale nu i-ar strica decât ei și n'ar ținea-o decât pe ea ruptă de izvoarele vieții creatoare. Nenorocirea e că exemplul ei se întinde asupra lumii mai de jos. Uneori, e drept, intelectuali nu fac propagandă ateistă voluntar, ci numai întrucât când petrec în sat sunt văzuți departe de cele bisericești și tradiționale. Alteori însă fac aceasta propagandă voluntar, din inconștientă sau satanism. E destul să cităm atâtea pasagii din discursurile electorale. Iar în cazul no-

stru să ne gândim la efectul de-zastruos pe care l-a avut asupra conștiinței religioase a soldaților ce-au reprimat procesiunea crucii, ordinul superiorilor de-a sparge crucea și brutaliza pe preot în odăjdii.

Autoritatea morală a superiorilor și frica de ei i-a scos din sfiala ce-le-o dicta venerația față de cruce; a fost mult până au făcut această primă probă de tratare a lucrurilor sfinte, ca a lucrurilor de rând. La ocazii ulterioare vor purcede la astfel de gesturi spontan.

Suntem în preajma constituirii Uniunii românilor ortodocși. E momentul suprem ca ea să se realizeze. Misiunea ei e mare. Va fi în stare să facă minuni? Căci minune e pentru vremea noastră seacă schimbarea la față în senz religios a intelectualilor noștri. Noi nădăduim mult, căci unde e puțină silință omenească e și mult ajutor dumnezeesc.

Dr. D. Stăniloae.

Spre o mobilizare sufletească

IV

— Adrese din : Geoagiu, Ilia, Oltul, Miercurea și Diciosânmărtin —

Continuăm publicarea adreselor — în extrase — și a semnăturilor primite din localitățile ce urmează mai jos, dela ceice aderează la înființarea uniunii ortodoxe a mirenilor bisericii noastre; și anume dela:

14. Geoagiu: Incredințați că numai printr'o solidară alipire de sfânta noastră biserică, mireni și ierarhia vom ieși teferi din criza de azi și se va asana viața publică, aderăm cu însuflețire la înjghebară Uniunii naționale a mirenilor și vom fi la datorie.

Semnează :

Sabin Safta, inv. pens. Grigore Totorcea, inv. Dr. Iosif Indrieș, adv. Dr. Ioan Jantea, notar public. Septimiu V. Roșu, avocat. Florea Tomescu, perceptor. Ioan Lupu, secr. de plasă. Branga Rom., judecător. Bucur Secărea, notar. Petru Maniu, director de bancă. Ioan Bolog, dir. de carte funduare. Nicolae Cingher, grefier la jud. rurală. Dr. Constantin, medic la Sanatoriu t. b. c.

15. Ilia: Salutăm Chemarea intelectualilor din Cluj și ne înrolăm în Uniunea mirenilor ortodocși. Ne dăm seama că Biserica națională cunoaște calea de mântuire și nu ne vom abate dela acea cale.

Semnează :

Iuliu Josan, protopop. Dr. Simion Dragomir, notar public. Dr. Dumitru Sulică, avocat. Dr. Toma Podea, avocat. Dr. Gheoghe Prunaș, medic. Iosif Costea, avocat. Nicolae Tănăseanu, șef judecător. A. Pavel, jud. Titu Cărăbaș, inginer. S. Olariu, dir. de bancă. V. Furdui, notar. Nica Savu, dir. șcl. Nic. Bogdan, inv. Ioan Orbonaș, învățător.

Gheorghe Bărăcaș, contabil. Iuliu Orbonaș, cassar de bancă. Iosif Pernicek, contabil. Iosif Pârnu, fost învățător. Mihai Zomonița, perceptor. Romul E. Iacob, preot. Ioan Groza, notar în pens. Gheorghe Popovici, secretar de plasă.

16. Oltul: Abia acum va cunoaște biserică și țara noastră câtă putere există în sufletele credincioșilor ei din pătura intelectuală, când Uniunea națională a mirenilor se va înjgheba și va porni pe calea realizărilor, sintetizate în «Chemarea» dela Cluj.

Semnează :

Dr. Alexandru Socaciu, adv. Dr. Emil Oana, avocat. Dr. Serafim Oana, avocat. Dr. Ioan Zosim Oana, avocat. Inginer I. Dimitrescu.

17. Miercurea: Trăind în contact cu masele poporului, am experiat că fără legăturile sufletului se sapă un abis între popor și clasa intelectuală.

Socotim că Uniunea mirenilor și «Chemarea» din Cluj va realiza solidaritatea dintre masele poporului și pătura intelectuală. Aderăm la înființarea Uniunii și promitem a ne face datoriile cu zel și sinceritate.

Semnează :

Dr. Emilian Sfetcu, avocat. Pantilimon Bratu, primpretor. Dr. Moise Stănese, adv. Dr. Aurel Crețu, avocat. Dr. Oliver Vraciu, medic. Cornel Georgescu, avocat. Matei Scorobețiu, dir. școlar. Ioan Noaghiu, not. com. Ioan Emanuil, dir. școlar. Cornel Muntean, notar pens. Ioan Dragomir sen., comerc. Ionel Dragomir jun., comerc. Dumitru Lupuș, funcționar.

18. Diciosânmărtin: Subsemașii declarăm, că aderăm din tot sufletul la înființarea uniunii intelectualilor ortodocși din Ardeal, spre binele sfintei noastre biserici și a neamului nostru românesc.

Semnează :

Ioan Lupeanu, șef de poliție. Dr. Damaschin Flitter, adv. Nicolae Ilie, profesor. Dr. I. Dumitrescu, director de spital. Dr. Petre Talpês, judecător. Ilarie Beian, revizor școl. Const. Ionescu, ofic. superior. P. T. T. Uifaleanu Gavrilă, pensionar. Dr. Ioan Săroiu, medic. Aron Șerb, prof. Gh. Purcărea, funcționar de bancă. Traian Bârsan, funcționar de bancă. Gh. Avriganu, dir. «Albina». Teodor Voileanu, funcț. Al. Corniciuc, șef de depozit. C. A. M. Gheorghe Anghelescu, impiegat. C. A. M. Marin Nedelcescu, revizor. C. A. M. Ioan Sadofsky, dir. băncii naționale. Bălan, cont. băncii naționale. Todoran Ioan, funcționar. P. T. T. Hâncu Ioan, funcț. P. T. T. Ion Vulcuț, director gimn. Tatulescu, notar public. Ioan Oprean, oficiant sanitar.

I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE al Ardealului a intervenit la guvern printr'un memoriu temeinic motivat, cerând ca salariile slujitorilor bisericești să fie scutite de noua reducere de 10% și 12%, începând din Ianuar 1933.

Intâmpinări

— Impotriva uneltirilor aduse capului bisericii noastre —

Preoțimea ortodoxă română din protopopiatul Orăștiei a trimis, la 1 Februar a. c., următoarea scrisoare-protest către directorul Curentului din capitală:

Domnule director, — Preoțimea ortodoxă din protopopiatul Orăștiei, — deprinsă cu școala sănătoasă ce o avea, ea și tot poporul, înaintea de război, în scrisese presei noastre luminate de atunci, — urmărește azi cu firesc interes și cu cercetătoare atenție zările din București, ca să vadă ce îndrumări respiră din scrisese lor, pentru viața de obște a neamului, pe toate terenele, și materiale, și sufletești. Judecând obiectiv ce se scrie în unele, ce în altele, ea primește cu plăcere pe cele bune, respinge cu durere sufletească pe cele rele.

Printre zările cetite de preoțimea noastră de aici, era, și mai e, și ziarul Dvoastre, Curentul. Dar, de o vreme, noi rămânem tot mai dureros isbiți de campania fără înțelepciune, căreia Dv. i-ați deschis coloanele, pentru a ponegri, a subsăpa autoritatea și a terfeli numele înaltului nostru păstor Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan dela Sibiu, fără a Vă da seama de ce rău faceți bisericii noastre și întregii sale preoțimi!

La noi Arhieriei sânt ținuți în mare vază, ca aceea ce sânt: Principii bisericești; și de ei nu se

ating decât observațiile critice cele mai obiective, întemeiate, cuviincioase! Căci noi nu avem Arhieriei, nici unul, care să nu vrednicească toată ascultarea și chiar admirarea noastră, pentru faptele și învâțăturile lor.

Toți Arhieriei noștri ortodocși din Ardeal, Bănat și Crișana, sânt plini de râvnă adevărat părintească pentru așezământul sfânt în fruntea căruia au fost înălțați de încrederea întregii obște a bisericii. Căci arhieriei noștri nu sânt numiți de cutare guvern sau partid politic întâmplător la putere, ci ei sânt aleși de reprezentanții legali, de reprezentanții, deputații, întregului popor credincios, întruniți în Sinoade bisericești electorale. Și ei nici nu conduc lucrurile bisericii în mod arbitrar, absolutist, ci cu răspundere față de aceleași corporațiuni bisericești care i-au ales; sinoadele bisericești, micile noastre parlamente, care le cercetează activitatea și o judecă, — dându-i aprobare, și Lor deslegare. Pentru orice lucrări trecute prin Sinod și aprobate el, Arhierieul nici nu mai e răspunzător, după ce a primit aprobarea și deslegarea legală. Iar dintre Arhieriei noștri cari așa lucrează, deosebit de mult stimat și iubit, ca cel mai reprezentativ apărător al sfintei biserici, și prin ea a neamului nostru, este Înalt Prea Sfințitul Arhierieul și Mitropolit Nicolae, o podoabă a Arhierieilor noștri și a tuturor corporațiunilor bisericești ca și mirene, ca Parlamentul, din care face parte.

Nu putem aduce directorului Curentului ofensa că nu le cunoaște și nu le știe acestea!

Intrebăm atunci: Cui folosește ținuta Curentului de a da voce unui răsvrătit, unui om plin de patimă și ură, ca să stropească cu noroiul articolelor sale pe acest Înalt Prelat?

Chiar azi. — când ne plângem pe toate cărările, că nu mai ex'stă autoritate, că totul e dărâmat, subminat, dat pe gârlă de demagogia deșanțată și ruinătoare? Chiar azi ne punem — fără dreptate — și fără teme — să mai dărâmam și ce a mai rămas sănătos, ca autoritate, vaza unui lămurat Arhipăstor, și prin el biserica?

Nu-și dă seamă ziarul Dv. că prin asta se izbește și în disciplina bisericească, ce a mai rămas în picioare, în încrederea ce poporul nostru, cu drept cuvânt, o are în Arhieriei săi, — că se izbește astfel și în temelile de care are azi omenirea nevoie mai mult ca oricând, în ale bisericii?

Noi, preoțimea din protopopiatul Orăștiei, când ridicăm cuvânt de protest împotriva acestei campanii lipsite de orice înțelepciune, — pe lângă că e lipsită de dreptate și de teme, și e o simplă rancună veninoasă și respingătoare, — atragem luarea aminte a redacției că își pierde, prin astfe de campanii, orice credit în ochii noștri.

Orăștie, 1 Februar 1933.

Protopop Ioan Moța [Orăștie]. Pr. Iosif Dumitru [Beriu]. Octavian Andrei [Căstău]. Ioan Cotruș [Dâncul Mare]. Ifrapt Bodea [Mărtinești]. Dr. A. Baciș [Orăștioara de jos]. D. Olariu [Orăștioara de sus]. Stoian Rusu [Cugir]. Adam Teodor [Pricaz]. Adam Basarab [Remos]. Profesor-preot Zaharia Stanciu. Profesor-preot V. Necșa [Orăștie]. — în numele lor și al colegilor lor din protopopiatul Orăștiei.

Fruntași dela Brașov adresează directorului numit următoarele:

Domnule director, — Cu adâncă durere, provocată în inima noastră de scrisul unui om, care nu-și dă seama de ceea ce pune pe hârtie, dar cu deosebire de faptul, că în ziarul Curentul, se publică articole prin care, în mod temerar, din răstimp în răstimp tot repetându-se, — se atacă personalitatea I. P. S. Sale, a Părintelui Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Ardealului, nu ne mai putem reținea, noi frunțași români ortodocși din Brașov, de a reacționa și a protesta în contra unor asemenea porniri inferioare, menite a lovi în prestigiul bisericii noastre ortodoxe române din Ardeal.

Noi, subsemnații frunțași din Brașov, vom cunoaște mai bine, decât nenorocirii cari nu-și cunosc, se vede, nici rostul vieții lor, suflul I. P. S. nostru Mitropolit; mai știm să apreciem și binele bisericesc, ce s'a revărsat asupra întregii noastre Arhiepiscopii și Mitropolii din Transilvania, în urma activității I. P. S. Sale, și putem să simțim, în mod viu și direct, și duhul produs în biserică noastră tocmai în urma măreției ce reprezintă înaltul nostru Prelat, ceea ce, cei cari îl ponegrec, nu sânt în stare să o înțeleagă.

De aceea ne e și durerea în suflet așa de mare, când vedem cu câtă lipsă de pricepere, de scrupul și de frică de Dumnezeu, se abuzează de iscusința scrisului și de tipărirea unui ziar, menit a servi hrană sănătoasă sufletească, dar nu otravă, intelectualilor români.

Ne întrebăm: Cu ce altceva ar fi să răspundem însă autorului unor

asemenea articole, decât să exclamăm: Doamne, iartă-le, că nu știu ce fac! și: Doamne, dă celor neînțelepți mințe și înțelepciune, căci scrisul fără înțelepciune devine otravă pentru viață!

Dar nu putem să nu ne adresăm directorului ziarului «Curentul», care e dl Pamfil Șeicariu, cu toată stăruința noastră, rugându-l să binevoiască a pune el capăt pornirilor acestora, nu numai pentru cinstea și interesul ziarului ce conduce, ci și pentru morala și pentru binele ce trebuie să reprezinte azi orce ziar, vrând să fie folositor vieții românești, celei sănătoase.

Semnează:

Protopop Iosif Blaga. Tib. Bre-diceanu, director al băncii Albina, Brașov. George Baboie. Vasile Șelariu. George Avrigan. Nicolae Oniga. George Popovici. George Zavici. Florea Gămulea. A. I. Dobre, prof. I. Șeitan, prof. I. Constanțiu, prof. Dr. Sterie Stinghe, prof. D. C. Teodorescu. S. Vidrașcu, profesor. I. Ludu, preot. George Constantin, preot. I. Broșu, preot. Dumitru Greceanu, preot. Zenovie Popovici, pr. I. Șteflea, pr. Dr. Teodor Sârcea, prim medic î. p. I. Brânzea, prof. V. Nețuș, prof. Ch. Racu, secr. lic. Șaguna. G. Curcă, procurist al băncii Albina. Victor Rath, prof. Dr. I. Lupu, medic. I. Panaitescu, insp. fin. Dr. Voicu Cornel, primarul Brașovului. Ing. Micu Vasile. Dr. Șt. Popovici. Dr. Ulpiu Ștefan, prim med. munic. Teodor Stinghe, șef. cont. primăriei. G. Preșmereanu, prof. D. Marcea, insp. școlar î. p. Dr. I. Garoiu, dec. baroului adv. Brașov. P. Morariu, contabil. Dragoș Navrea, profesor. Dr. Simion Turtea, prof. și avocat. Dr. Const. Moga, adv. Ing. I. Ionică. Vasile Meref, pr. Dr. Iosif Pușcariu, medic. I. Popa, prof. Dr. P. Munteanu, adv. Șt. Belindescu, comerc. Candid Mușlea, profesor. N. Oancea, prof. Dumitru Lupan, prof. Vasile Bogza, prof. N. Necșulescu, prof. C. Nicolau, prof. A. Șerban, prof. Mihail Sotiriu, prof. Pr. N. Furnică, prof. I. Odor, prof. A. Bălăcescu, prof. Gh. Zugrăvescu, director lic. I. Pricu, dir. șc. comerc. Dr. Sever

Benția, medic. Șt. Bobancu, avocat. Vasile Iordache, contabil. Romulus Dogariu, contabil. Octav. Giurgiu, prof. C. Andreian, adm. fin. A. Ș. Olteanu, insp. fin. Dr. Bujor Teculescu, adv. Andrei Belindescu, adv. Dumitrescu C. Pârvu, adv. Radu Prișcu, dir. șc. N. Baboie, prof. Dr. Costi Oancea, medic. Dr. D. Borșan, medic. Dr. Valeriu Stinghe, medic. Dr. Ioan Moșoiu, notar public. Dr. Octavian Tătulea. Dr. Spiridon Boita, avocat. Dr. Nicolae Boeriu, notar public. Dr. Octavian Comani, adv. Dr. Ariton, medic primar. Dr. Nic. Ioaneș, notar public. Constantin Orghidan, proprietar. Dr. G. Mailat, adv. Cornel Măeruşanu, preot. Val. Popovici, insp. Dumitru Cașaveiu, dir. șc. Silvestru Garcea, paroh. A. Căpățină, avocat. Dr. G. Bălcaș, avocat. Gh. Spuderca, proprietar.

Preoți și numeroși alți intelectuali din valea Târnavei mici au adresat directorului dela ziarul Curentul din București o întâmpinare unde se declară:

„Biserica a fost, și este, comoara cea mai scumpă a sufletului nostru, comoară păzită de toată suflarea românească conștie.

Abia azi, când credința se luptă cu necredința, adevărul cu minciuna, hula cu cinstea, păcatul cu virtutea, se ivesc ici colo ire-sponsabili, cari se dau pe partea minciunii, a hulii și a păcatului, și atacă această comoară, a sufletelor noastre, biserica, prin lovituri îndreptate asupra unui reprezentant al ei și adăpostite în coloanele ce așteaptă alte preocupări, ale ziarului Curentul.

Celui atacat, I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, îi zicem din nou cu toată însuflețirea creștinească și românească: „Intru mulți ani, Stăpâne, spre binele bisericii și al neamului“, — iar ziarului Curentul: Videant Consules! Diciosânmartin, 29 Ianuar 1932.

Protopop Gheorghe Oprean. Pr. Ion Pădurean, Șoimuș. Pr. As. Marcovici, Lepindea. Pr. Vasile Țetcu, Cetatea de Baltă. Pr. Ioan

Scumpu, Boian. Pr. Aug. Chețian, Bobohalma. Pr. Oct. Negrea, Coroi. Pr. Iuliu Moldovan, Laslău. Pr. Teodor Goga, Crăciunel. Pr. Emil Popp, Supădure. Pr. Aurel Scutea, Blăjel. Pr. Silviu Florea, Chesler. Traian Popa, Suplac. Pr. Emil, Sămărghitan. Pr. Popa Vasile, Custelnic. Pr. Ioan Oprea, Bahnea. Pr. Petre Medeașan, Cornești. Ion Lupeanu, șef de poliție. Ilarie Beian, revizor școlar. Dr. Săroiu, medic. Iulian Dănilă, inv. Dr. P. Talpeș, judecător. Dr. I. Dumitrescu, director de spital. Ion Vulcuș, dir. de gimnaziu. Tatulescu, notar public. Indescifrabil, inginer silvic. Aron Șerb, profesor. Nicolae Ilie, profesor. Indescifrabil, profesor. G. Purcărea, funcț. de bancă. Traian Bârsan, funcț. de bancă. Avrigan, director de bancă. Teodor Voileanu, funcționar. Al. Corniciuc, șef de depozit C. A. M. Gh. Anghelescu, funcționar. Marin Nedelcu, funcționar. Todoran Ioan, funcț. P. T. T. Hancu Ioan, funcț. P. T. T. Ioan Oprean, funcț. sanitar. — În numele societății ortodoxe a femeilor române din Diciosânmartin: Victoria Oprean, prezidentă. Marg. Ionescu, secretară.

Dela Miercurea s'a trimis ace-luiaș ziar o întâmpinare, în care se declară:

„Noi, preoții și credincioșii din tractul Miercurea, protestăm cu toată energia împotriva invențiilor distrugătoare de credință. Nici nu putem crede, că autorul nefericit al uneltirilor ar aparține bisericii noastre...

Clerul și poporul solidari fac zid de apărare în jurul înaltului Prelat și a bisericii, pe care o vom ști iubi și apăra, ca și strămoșii noștri din alte vremuri...

Miercurea, 28 Ianuar 1933.

Prof. Avr. S. Pecurariu. Dr. Aurel Crețu, avocat. Dr. M. Stănescu, adv. Corneliu Muntean, not. pens. f. dep. ep. Ioan [indescifr.], dir. școlar. Valeriu Maxim, profesor. Dr. Emilian Sfetea, adv. Sept. E. Maxim universitar. Virgil Pecurariu, secretar. Nic. Bunea, agr.

FOIȘOARA

Valoarea socială a Vechiului Testament

(Sfârșit)

Pentru promovarea iubirii față de aproapele și pentru ca individul să se întărească din nou pentru munca vieții, s'au acordat și în timpurile biblice favoruri acelora, cari, din motive ce nu depindeau direct de dânsii, și-au pierdut independența materială. Astfel sunt dispozițiile de *asnanare a proprietăților* prevăzute de cap. 25 din Levitic. Ele nu crează societăți o situație atât de rușinoasă ca invențiile adhoc ale politicianilor noștri, înfruntă pe de-o parte acumularea de mari proprietăți fonciare din partea unor privilegiați ai sorții, intervine pe de altă parte printr'o formulă echitabilă în favoarea libertății

individuale a insului.

Crimele și fărâdelegile erau anihilate cu multă înțelepciune din partea legislatorului. Legea talionului „ochiu pentru ochiu“, „dinte pentru dinte“ garantează c'o mai dărză siguranță ordinea publică. La rândul său Vechiul Testament pune în vedere prețuirea cuvenită a legilor izvorâte din lumina Aceluia căruia nu-i rămân necunoscute nici cele mai tainice gânduri ale omului. Astfel primul postulat pe care țintește să-l vadă generalizat în cadrul atât de provizor al vieții, e ca fiecare să se ocupe c'o îmbelșugată dragoste de lucrul stării lui. V. Test. bănuiește că numai munca săvârșită în urma unei succesive experiențe îndrumă pe individ spre un sănătos postulat de viață, care este perfecționarea. De aceea zice: „Celce mână boii se învăluiește în lucrurile lor, — inima lui va da să întoarcă brazda, și privegherea lui va fi despre hrana boilor.

Așa fiecare meșter de lemn, și mai marele meșterilor. Celce sapă săpături de peceți, gândul lui este cum să schimbe chipurile, inima sa o va sili, ca să asemene zugrăveala și privegherea lui, ca să săvârșească lucrul. Așa meșterul de fier șezând lângă nicovală se deprinde cu greutatea fierului. Aburul focului va învățoșoș carnea lui, și cu înfăntarea căminului se va lupta. Sunetul ciocanului va înnoi urechea lui, și ochii lui la asemănarea uneltei. Inima sa o va pune spre săvârșirea lucrurilor, și privegherea lui este ca să împodobească... Așa olarul șezând la lucrul său, și învățind cu picioarele sale roata pururea are grije de lucrul său, ca lucrarea lui să fie multă... În această categorie de principii intră, firește, încă un alt corectiv al vieții, pe care la fel, îl dorește lipit de faptele mulțimii muncitoare, ca sigur element de moralizare socială: *dreptatea*.

Cine umblă pe căi strâmbe, cade într'o [groapă.

Cumpăna înșelătoare este urâtă înaintea [Domnului, Dar cântărea dreață îi este plăcută.

Lumina celor drepti arde voioasă, Candela celor răi se stânge.

Comorile câștigate c'o limbă mincinoasă, Sunt o deșertăciune care fuge, și ele duc [la moarte.

Respectarea după cuviință a proprietății altuia a fost de altcum sancționată încă de doctrina sinaitică, care înfierează ca pe-o maladie infecțioasă orice tentativă de înstrăinare pe cale indirectă a bunurilor străine. „Glasul dela Sinai reprimă nu numai fapta, dar chiar și intenția rea: „să nu poțtești nici femeia, nici casa aproapelui tău“. Conflictul, de orice natură, dintre singulari și mulțime îl desdică definitiv legea iubirii, care cuprinde în sine observarea tuturor legilor:

I. Noaghiu, notar. Dr. Oliver Vraciu, medic. Matei Scorobet, dir. șc. I. Dragomir, comerciant. Ilie Bunea, inv. Pantilimon Bratu, primpretor.

Probleme, fapte, comentarii

Ortodoxia împotriva materialismului a fost subiectul unei minunate conferințe ținute Marția trecută, la fundația Dalles din București, având de conferențiar pe dl Mihail Manoilescu. In ciclul conferințelor, despre biserică și problemele sociale, organizat de Consiliul central bisericesc, dl Manoilescu a dezvoltat obiectiv și bine întemeiat, subiectul prelegerii sale: Lupta ortodoxiei împotriva materialismului. Problema actuală a ortodoxiei este: să se consacre cercerii claselor culte, astăzi așa de păgânizate, și ridicării nivelului credinței în clasele poporului. Intreaga noastră generație, spune conferențiarul, recunoaște trebuința unui ajutor spiritual, care singur poate da deslegări de mântuire acolo, unde „soluțiile” omenești nu mai izbâdesc.

REDUCERILE salariilor preoțești, judecând după noul proiect de lege, par a nu mai avea nici o limită.

Când preoțimea era în așteptarea unei îmbunătățiri a situației sale materiale, situație de adevărată jale, dispozițiile ministerului de finanțe răspund, — în loc de sporire a salariilor ultră modeste, — cu o nouă reducere...

Ministerul de astăzi, ca și cel de ieri nu mai ia în seamă sarcinile insuportabile ce le aruncă asupra clerului nostru, dăruiț în de obște cu familii foarte numeroase; și — ceea ce este mai rău, — nu mai ia în seamă nici valoarea morală ce reprezintă biserica prin slujitorii ei, cărora guvernării zilei le poartă — o arată faptele — nu numai o indiferență, ci aproape o vrăjmășie.

Prin memorii, înaintate guvernului, nu mai știm de câte ori, s'a

intervenit mereu. Rezultatul ultim era însă refuzul net.

Ce va fi acum? Intervențiile vor fi ascultate, sau nu?

Fericiți cei cu speranța, că guvernării nu se vor mai împotrivi!

Voluntarii și Blajul. — Nu e tocmai de mult, — era ziua de 1 Decembrie 1932, sărbătoare națională, — când uniunea voluntarilor din Sibiu, întrunindu-se în adunarea din grădina Thalia a acestui oraș, prin câteva strigăte din mijlocul său a aprobat cererea unor oratori ca voluntarii să fie împrumătăți din pământul dela Alămor, ear acest pământ „să fie luat dela Mitropolitul (corect: dela Mitropolia) Sibiului”. Atunci s'au bucurat frații noștri greco-catolici din Sibiu, și s'a bucurat și foaia *Unirea* a mitropoliei blăjene.

Eată că acum, în Duminica trecută, s'au adunat la Blaj alți voluntari, și adevăca cei din plasa Blaj și întreg județul Târnava-mică, vre-o 2-3 sute, mulți decorați, „să-și spună unii altora necazurile și păsurile”, — raportează ziarul. In special împrumătărea, cu lotul întreg de 7 jugăre, îi arde și pe voluntarii din Târnava-mică, — scriu aceleasi gazete.

Pentru satisfacerea arzătoarei dorințe, s'a ivit la Blaj ideea d'a cere ca «o delegație de voluntari să meargă în audiență la I. P. S. Sa Dr. Vasile Suci, mitropolitul Blajului, să-i ceară pământ!» — probabil pământ nu de-al mitropolitului, ci tot de-al mitropoliei.

Dacă a trebuit să regretăm pasul voluntarilor dela Sibiu, regretăm și pe cel al voluntarilor dela Blaj, socotind că soarta lor se poate îmbunătăți și fără păgubirea bisericilor și fără știrbirea unei autorități ce trebuie respectată în orice împrejurări.

Vor admite, toți domnii voluntari, împreună cu noi, că la slăbirea puterii de rezistență a bisericilor noastre, nu pot contribui decât ființele care nu știu ce fac.

Învățătorii și sectanții. — Din scrisoarea unui învățător:

Călătorind zilele acestea, cu trenul spre Cluj, mi s'a dat prilej să intru în vorbă cu un grup de sectanți pocăiți cari, în felul, lor au început a ispiți pasagerii ce se aflau în compartiment.

Am avut, cu acești „profeți”, o mică discuție din care am putut

să constat din nou, că între neîmpăcații dușmani ce-i are azi neamul, țara și biserica, se înregistrează, la loc de frunte, și secta pocăiților cu toate subsecțiile ei.

Pocăiții înțeleg foarte bine că, desfăcând pe plugar din sinul bisericii sale, ușor îl câștigă, prin fâgădueli ușoare, spre scopurile sectelor. Și, odată ajuns în mreajă, el face totul cum îi dictează duhurile amăgitoare, și devine chiar potrivnicul ideii pentru păstrarea neatinsă a granițelor țării prin putere armată.

Să nu uităm mai ales acest fapt: pocăitul refuză purtarea armei și depunerea jurământului de ostaș față de tron și țară, și astfel lucrează direct împotriva statului cărui aparține.

Propaganda aceasta este o continuă amenințare. „Profeții” ei șoptesc cuvintele la răspântiile drumurilor.

Cei chemați în primul rând să reacționeze, mi se pare că prea stau nepăsători, privind valorile mohorâte ce se ridică între granițele țării.

Cu atât mai vârtos noi, dascălii, avem sfânta datorie, de a ne pune cât mai dinadins în serviciul obșteștesc împotriva celor rătăciți.

Este datoria noastră cetățenească și creștinească, ce ni-o impunem fără șovăire, ca să contribuim, în cercul nostru de activitate extrașcolară, la menținerea neștirbită a patrimoniului strămoșesc.

N. Nicoară-Dobârceanu, învățător.

Pomenirea unui martir al ortodoxiei din veacul al 18-lea. — Intr'o corespondență, primită cu întârziere, ni se comunică:

Reuniunea economilor de oi din Poiana Sibului, inițiase, prin președintele ei, învățătorul Nicolae Munteanu, înainte cu trei ani, o comemorare anuală, prin parastas și prelegere publică, ținute pentru martirul ortodoxiei *Popa Maniu Dobrotă* din Poiana Sibiului, unul din multele jertfe ale propagandei unioniste din veacul al 18-lea.

Poenarii noștri au putut afla, în anii din urmă, cine a fost preotul Maniu din Poiana și ce a suferit el, pe acele cumplite vremi, apărând ortodoxia în Ardealul năpăstuit.

Anul acesta, 1933, pomenirea preotului Maniu s'a făcut în 8

Ianuar, când după parastas, a vorbit, despre viața sbuciumată a mucenicului dela Poiana, studentul teolog Nicolae Vonica, făcând un tablou mișcător al vremilor de urgie și arătând rolul însemnat al celuice cu nici un preț n'a voit să se desfacă de credința lui din strămoși. Lumea satului a ascultat mult impresionată cuvintele bine spuse ale prelegătorului, minunându-se cu toții de sălbătăcia acelu trecut nu prea depărtat...

Uniunea ortodocșilor mireni

— Alte ecouri —

Din cercuri preoțești ni se trimite un frumos ecou, din care desprindem următoarele:

Elita intelectuală a societății românești, din părțile ardelenale țării, își înscrie în programul activității sale scopul înalt: de-a aduce pe Isus Hristos în familie, în societate și în viața publică a neamului nostru.

Noi, preoțimea, considerăm această creștinească mișcare ca o forță *conlucrătoare* pe terenul muncii noastre pastorale, — o forță care ne sosește tocmai în timpul când unii fruntași politicieni crezuseră, că este nimerit să declare biserica și slujitorii ei drept instituții de-a doua mână, ba chiar învechite și fără rost în lumea schimbată de astăzi...

Avem acum satisfacția deosebită, să vedem cum cei mai chemați reprezentanți ai intelectualității din țara aceasta declară sfânta noastră biserică drept instituție supremă a statului român.

In boala indiferentismului religios, care a cuprins lumea din multe țări, o refacere sufletească nu poate decât să fie mântuitoare din toate punctele de vedere.

Fie ca realizările viitoarei uniuni ortodoxe mirenești să atingă proporțiile măreției în care pornește organizarea ei!

Păstorul Ortodox, revista lunară a societății „Frăția” a cleru-

«Intinde-ți obrazul tău!

Fă bine celui ce te urește!

Roagă-te pentru cel ce te persecută!»

nu este o lege mai presus de puterea omenească.

O altă atitudine corectă a insului în raportul său cu mulțimea este răbdarea împreună cu stăpânirea de sine. Dacă răsfoim cu zăbavă paginile Vechiului Testament, ne îndreptăm la prima instanță că între factorii cari se solidarizează mai cu predilecție cu nepermisul, figurează de cele mai multe ori aceste două rodiri necoapte ale omului. Și-atunci Isus fiul lui Sirah nu face risipă de vorbe asemănând graba nejustificată în acțiune, c'o „muzică de jale”; și mai puțin greșește în privința aceasta sârguinciosul Isaia, când numește pe cel care nu-și pune strajă voinței sale, deadreptul „nebun”, care „nebune va grăi”, „deșarte va gândi”, și „fărădelegi va sfătui”. Dar iată și alte pă-

rerii biblice:

Prin răbdare se înduplecă un voevod, și o limbă dulce poate zdrobi oase.

Măr de aur într'un coșuleț de argint Este un cuvânt spus la timpul potrivit.

Mai bine să lăcuești într'un colț de acoperiș, Decât să lăcuești într'o casă mare c'o nevastă gălcevitoare.

Un trecător care se amestecă într'o ceartă [care nu-l privește, Este ca unul care apucă un câne de ureche.

Când nu mai sânt lemne, focul se stânge; Când nu mai este nici un cleveitor, cearta [se potolește.

Intre mijloacele cari zădărnicesc cu îndârjire mersul liber al progresului moral, însă Vechiul Testament, la aproape orice pas, consumarea peste marginile binecuvântate de natură a vinului. Vechiul Testament nu caută să împuțineze clipele vesele ale omului — dovadă sunt cuvintele:

«Bucură-te, tinere, în tinereța ta, Fii cu inima veselă cât ești tinăr,

Umblă pe căile alese de inima ta și plăcute ochilor tăi»

dar cunoscute-i sunt și insuficiențele de rezistență ale insului, și de aceea condamnă, ca pe-o necesitate înfumurată, ocaziile de întâlnire nepotrivită cu beutura:

Vinul este batjocoritor, Băuturile tari sunt gălăgioase.

Nu te uita la vin că curge roș și face mărgăritare în păhar, El alunecă ușor Dar pe urmă ca un șarpe mușcă.

Cine iubește petrecerile, va duce lipsă, și cine iubește vinul, nu se îmbogățește.

Și să nu uităm, că plăcut lucru este lui Dumnezeu îndeplinirea din adânci puteri a tuturor învățăturilor de credință, relevate în cele două Testamente: „Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om”.

Numai prin aplicarea în viață a legii revelate, (cum just constată în-

vățul preot Ghia) „s'ar tempera toate patimile și interesele, s'ar face apel mai întâi la puterile sufletești ale omului și apoi la cele trupești, s'ar purifica energiile, subordonându-se toate unui singur ideal universal: dragostea de oameni”.

Valabilitatea Vechiului Testament nu este condiționată de timp. Prin Noul, ecumenicitatea sa se permanentizează. Ceeace este rădăcina pentru floare, este Vechiul Testament pentru creștinism. Abia în împărăția lui Dumnezeu, întemeiată de Mântuitorul prezis de profeți, virtuțile aleșilor Săi își ajung visul fericirii spirituale. Frontierele spiritualității sunt trase de profeți, Mântuitorul a răsturnat întâia brazdă în ogorul întelenit, iar desăvârșirea calitativă a cuprinsului depinde de noi.

N. Neaga, profesor de V. T.

A murit contele Apponyi

Bătrânul aristocrat, bărbatul de stat al vremurilor apuse, contele *Albert Apponyi*, a încetat din viață Marți d. a. în Geneva Elveției, unde a reprezentat Ungaria ca prim delegat la conferința desarmării.

Cu moartea lui Apponyi dispăre o figură cu strălucite calități intelectuale, om de înaltă cultură, pe care a pus-o totdeauna exclusiv în folosul patriei sale maghiare.

Poporul român din Ardeal și din fosta Ungaria nu poate uita, că în anii 1906—1910, ca ministru al instrucțiunii în guvernul Wekerle, contele Apponyi a elaborat și a făcut să fie votată în parlamentul ungar nefasta lege asupra instrucțiunii în școlile primare, din această țară.

Suprema înțelepciune însă, care conduce lucrurile în lumea aceasta, a făcut ca celebra „lege” și toată acțiunea desnaționalizării, îndreptată împotriva școlilor noastre confesionale, să înmulțească păcatul — după cuvântul sf. apostol Pavel — pentru că cu atât mai mult să prisosească harul libertății naționale. Dumnezeu Cel milostiv să-l ierte.

lui din eparhia vecină a Argeșului, scrie în numărul său mai nou, tâlmăcind „strălucita chemare” dela Cluj, următoarele:

„Noi salutăm cu bucurie această acțiune creștină, la care am dori să se încorporeze toți intelectualii României Mari, mai ales că simțim asprimea vânturilor de necredință și de credințe false care suflă pe plaiurile țării noastre.”

Legăa Românească, dela 1 Februarie a. c., din Oradea, își exprimă dorința ca intelectualii noștri, cărora li se adresează chemarea pentru înființarea uniunii religioase să fie călăuziți de gânduri de a nu rupe firul sufletesc cu înaintașii lor și a nu se expropria din viața organică a neamului. „Religia nu e numai pentru țărani. Vremurile ne arată cum trosnesc încheeturile vieții sociale lipsite de religie. În fața furtunei ce se apropie, intelectualul descoperit n'are să aleagă decât: sau refugiul la biserică părinților, sau peirea desrădăcinatului... Din colaborarea mai strânsă

a intelectualilor noștri credincioși cu biserică va rezulta o renaștere a vieții sociale, care va fi peatra de granit la temelă țării.”

„Oastea Domnului” în eparhia Dunării de jos

Mișcarea de trezire a sufletelor la o mai vie credință și la o mai însuflețită viață creștinească prin fire credincioșii bisericii ortodoxe române — mișcare cu binecuvântate roade, pornite și produse de societatea „Oastea Domnului” în mitropolia Ardealului, — își lărgeste tot mai mult drumul și în eparhiile surori.

Astfel, în anul acesta, la 5 Ianuar, ostașii Domnului din Galați au fost primiți în mare număr, de către P. S. Sa episcopul *Cosma* al Dunării de jos, care la această ocazie li-a rostit frumoase îndemnuri, zicându-le:

„Ostașii Domnului să fie creștini activi ai bisericii ortodoxe, dornici de hrana sufletească cea adevărată, de viața curată; luptători pentru gloria numelui de creștin. Curățați cenușa depusă peste cărbunii aprinși ai credinței străbune și încălziți sufletele pentru lupta cea bună a vieții. Luați-vă în suflet zi cu zi mărturisirea fără teamă a Domnului Hristos, căutând totdeauna să rămâneți în înțelesul învățăturilor sfintei noastre biserici, așa cum au fost scrise și explicate de Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți ai bisericii. Căutând pe Dumnezeu, El va avea grijă de voi, copiii Săi, și toate se vor adăuga vouă.”

Mă bucur că Ostașii Domnului sunt stăpâniți de astfel de simțăminte bune, că vor să fie buni creștini și români. Mă bucur că sânteți cuprinși de căldura binefăcătoare a sufletului în Isus Hristos, prin care răsar toate faptele bune și privesc venirea d-voastră la mine ca un semn bun și lucrarea pe care o faceți ca un început bun. Vă binecuvintez și rog pe Dumnezeu să vă dăruiască ceiaze El în înțelepciunea Lui găsește bun pentru viața noastră.

Eu îmi voi face plăcuta datorie să viu în mijlocul d-voastră, într'una din adunări, acestea fiind și o datorie a mea și o bucurie. Voi da 4—5 preoți, dintre cei mai liberi, pentru ca ostașii să aibă totdeauna în mijlocul lor un preot care să îndrumeze, să sfătuiască, să aleagă

ce e bun de ce e rău. Numai preoții au darul de sus, însemnat prin punerea mânilor, așa precum s'a lăsat orânduirea de către Sfinții Apostoli cum ei au făcut și cum se face și astăzi.”

P. S. Sa episcopul *Cosma*, în scopul ca lucrul Oștii Domnului să se desvolte în condiții mai prielnice, a promis să dea o sală potrivită pentru una din adunările săptămânale ale Oștii; ear la sfârșit a împărțit fiecărui ostaș câte o carte de rugăciune.

Pentru revista „Viitorul”

În Nr. 1 din 1933 revista bisericească și didactică „Viitorul”, observă că darea de seamă asupra presei bisericești din *Telegraful Român* (Nr. 1, 1933) trece în tăcere peste „Viitorul”: „...nimic însă despre „Viitorul...”

Să nu creadă confrății dela „Viitorul” că sânt „ostracizați” din partea noastră. Sânt multe publicații importante care merită cu tot dreptul să fie evidențiate. Astfel mă gândesc la „*Renașterea*” din Craiova, la „*Dumineca ortodoxă*”, la „*Căminul*”, la „*Cronica Romanului*”, la „*Ingerul*”, la „*Apostolul*” și la alte publicații de interes obștec. N'am amintit nici „*Biserica și Școala*”, nici „*Foala Diecezană*”, nici „*Renașterea*” clujană, nici „*Legăa Românească*”, cari deși organe oficiale lasă însă de multe ori loc pentru studii de importanță.

Deci nu poate fi vorba despre o atitudine specială față de „Viitorul”. Că „*Graiul vremii*” stoapează, nu e lucru atât de necunoscut. Încetarea o cred însă tranzitorie, și tocmai de aceea sânt pentru menținerea pe mai departe a ei, pe baze cu totul nouă însă.

În afară de aceea: „*Gândurile...*” depășesc cele 12 luni cuprinse în cadrul anului 1932, dovadă observarea pe marginea articolului „*Taina pocăinții și intelectualii*”, care a apărut încă în vara anului 1931. În sensul acesta ne-am referit și la lucrul bun pe care-l săvârșea „*Graiul vremii*”, care în timpul acesta apare încă. După informațiile pe care le deține însă confratele (I. G. S.) dela „Viitorul”, organul „*Graiul vremii*” își încetase apariția la sfârșitul anului 1929. Țin să informez cu aceeași prietenească atenție pe confratele dela „Viitorul”, că „*Graiul vremii*” apare încă în decursul anului 1930, la fel încă în 1931.

Nu ne indoim nici decât că „Viitorul” apără interesele de pretutindenea ale

Simbolul în cultul creștin ortodox

Vorbind în înțeles etimologic, cuvântul simbol (grec. *σύμβολον*; lat. *symbolum*, *signum*, *indicium*, *collatio*) înseamnă o comparațiune, sau un mijloc de recunoaștere, un semn material, o formă sau o figură care închipuie și cuprinde ceva abstract, ceva nenatural.

Noțiunea simbol primește în biserică o semnificație dogmatică și una liturgică. Simbolul dogmatic este un rezumat sau o călăuză de credință un dreptar scurt, lămurit și precis al celor mai însemnate dogme creștine, iar simbolul liturgic este un obiect, o formă, o figură sau un semn, care reprezintă o idee și o putere spirituală.

Întrebuințarea simbolului în cultul divin e foarte veche. Cu cât ne urcăm mai sus pe scara istoriei spre originea omului, cu atât aflăm o mai mare

bogație de simbolisme. În vechime oamenii duceau o viață mai tainică. Fiecare popor își ascundea comoara cunoștințelor în o mulțime de simbolisme, fie de cuprins răsboinic, fie științific, fie religios. Ieroglifele și cuneiformele sânt semne simbolice. Idolii și zeificările la fel.

În Vechiul Testament aflăm o mulțime de viziuni și simboluri, în deosebi la profeți. Toate sărbătorile și sacrificiile îmbracă haina simbolurilor. La nici un popor nu aflăm un așa belșug de simboluri ca la evrei. Așa, soarele ar însemna strălucirea, lumina-cunoștința, plugul profesiune, jugul-sclăvia, carnea-senzualitatea, coarnele-putere, focul-spiritul divin, spălarea-curățenia, cortul-Dumnezeu, sărutul-prietenie, părul-roșu-frumusețe.

În Noul Testament, Ioan Botezătorul folosește multe cuvinte în înțeles simbolic, ex. lopata, aria, săcurea, pomul etc. (vezi Matei III). Mântui-

torul vorbea în parabole și utiliza adeseori simbolul. „Fără de pilde nu le grăia (ascultătorilor), iar deosebi (când erau singuri) le lămură tot”, (ex. lica toate învățăceilor, v. Marcu IV 33—34). El se numea cu titluri simbolice: lumina, viața, învierea, păstorul, vița, etc., iar pe apostoli li numește sarea și lumina lumii, pe creștini li asemănă cu mlădițele, iar viața creștină cu umblarea în lumina, providența cu crinul, suferința cu crucea, etc. În Epistolele Sf. Apostol Pavel (ex. lapte, pâne) și în Evanghelia și Apocalipsa Sf. Ioan Teologul de asemenea aflăm o mulțime de simbolisme, unele chiar imposibil de înțeles.

În Biserica creștină simbolul încă primește un rol hotărât, ca și în Vechiul și Noul Testament. În deosebi pe vremea persecuțiilor, creștinii își ascundeau credința și ideile religioase în simboluri, ascunse și acestea prin catacombe, unde își țineau cultul în

bisericii. Însă „Viitorul”, care apare de 2 ori pe lună nu poate înlocui cotidianul dorit. Ne trebuie o publicație care să dea zi de zi relații de interes pentru obștea ortodoxă. *Neaga.*

INFORMAȚIUNI

La adunarea de constituire, din Dumineca ortodoxiei, în 5 Martie 1933 la Cluj, când se vor întruni intelectualii ortodocși, vor participa cu toții PP. SS. LL. episcopii mitropoliei noastre în frunte cu I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* dela Sibiu, participanții la adunare obțin reducere de 50 la sută pe c. f. r.

Marele Voevod *Mihai*, moștenitorul tronului, urmează cursurile de liceu într'una din sălile palatului regal din Calea Victoriei, împreună cu colegii săi aleși din liceele capitalei. Gândul M. Sale Regelui a fost să înlesnească fiului Său a cunoaște și a se împrieteni cu elevii cei mai silitori din capitală, cu viitorii săi supuși, astăzi colegi de școală.

Prin decret regal se declară, cu ziua de 4 Februarie 1933, în stare de asediu municipiile București, Cernăuți, Galați, Iași, Ploiești și Timișoara, precum și în Regiunile industriale din județul Prahova. Asupra Ardealului nu se întinde starea de asediu.

În apărarea crucii se înrolează și preoțimea greco-catolică română din Munții apuseni ai Ardealului, exprimânduși în *Calendarul* din București, indignarea pentru jicnirea adusă bisericii ortodoxe, la 24 Ianuar a. c., în parcul Carol I, din capitală. Este, pe cât știm, *singurul* glas de protestare a preoțimii greco-catolice în cunoscutul sacrilegiu.

Medicul șef al municipiului Sibiu, dl. Dr. Ion Sturza, a dat publicității *instrucțiunile sanitare* pentru prevenirea gripei, ce pare a se apropia și de țara noastră. Se recomandă în deosebi: înainte de fiecare masă spălarea mânilor, desinfectarea gurei prin gargarisme, și a nasului prin desinfectare. Feriți-vă de aglomerații, nu stați aproape de cei ce tușesc, bolnavul trebuie izolat de restul familiei. Gripa se complică uneori cu pneumonie; de aceea îndată ce simțiți că sânteți bolnavi, *culcați-vă în pat*. La primul simptom de boală, adresați-vă medicului. Infecțiunea este mai periculoasă la începutul boalei, când cel infectat n'a ajuns încă să stea în pat.

chip tainic. Aflăm din acest timp o serie întreagă de simboluri ușor de înțeles. De ex. ancora (speranța corăbierilor-creștinilor), ramura de maslin (pacea), smochinul (biruința), crinul (nevinovăția), cumpăna (dreptatea divină), lampa și sfeșnicul (lumina eternă), lopata (curățirea adevărului de minciună), sămânța (moartea și învierea) peștele, mielul, porumbul, păstorul (Hristos). Aflăm un simbol ascuns în talismane și amulete: cruci, icoane, cărți, medalioane, mielul ș. a. Întâlnim simbolismul în construcțiile bisericilor, ex. corabia pe apă și crucea. Cea mai veche tâlmăcire a simbolice construcțiilor bisericeii o găsim la istoricul *Eusebiu* (H. st. Ecl. III. X c. 4), care vorbind despre măreția bisericii din Tir (sec. IV) zice că ușa e simbolul penitenților, stâlpii bisericii închipuie pe creștinii botezați, vestibulul simbolul adorării, lumina din biserică semnul adevărului evanghelic, pietrele din zidul bisericii credincioșii. (Sfârșitul urmează.)

STIRI LOCALE

Convocare. Adunarea generală a Comitetului școlar, al școlii normale „A. Șaguna” din Sibiu, se convoacă pentru ziua de 26 Februar 1933, ora 11 a. m. în localul școlii. În cazul că nu se va întruni majoritatea membrilor, adunarea se ține în ziua de 5 Martie 1933, aceeași oră. La ordinea zilei: contul de gestiune pe 1932 și bugetul pe 1933. — Președinte: Tr. Scorobeț; Secretar: Ioan Sandu.

Despre comorile de artă, bisericească și profană, lăsate de regretatul pictor ardelean, *Octavian Șmigelschi*, a conferențiat Duminecă seara în sala prefecturii județului Sibiu, dl *Virgil Vătășanu*, bibliotecarul universității clujene, înfățișând auditorului viața plină de râvnă pentru artă și comentând, cu multă înțelegere, numeroase lucrări de ale talentatului pictor, arătate în proiecțiuni, — între ele și lucrările ce împodobesc catedrala mitropoliei noastre. Această pictură din catedrală formează opera cea mai importantă în activitatea maestrului prea curând dispărut. Publicul numeros a mulțumit dlui V. Vătășanu prin lungi și calde aplauze.

Poșta redacției

N. V. în C. Numai pe scurt și concis. Celelalte sânt mai mult de interes local. Trebuie tratate din alte puncte de vedere, ca să poată avea interes obșteșc.

Nr. 41/1933.

(11) 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu dreptul de succesiune pe lângă bătrânul paroh Simeon Alămoren din parohia de clasa a II-a Alămor, protopopiatul Săliște, în sensul hotărârii consiliului arhiepiscopesc Nr. 9505 B din 1932 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, precum și jumătate din venitele stolare ale parohiei.

Jumătate din sesiunea parohială de 30 jugăre.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal și se vor prezenta în comună spre a-i cunoaște poporul.

Săliște, 20 Ianuar 1933.

Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. D. Borcea
protopop.

Nr. 184/1933.

(10) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Hârșeni, protopopiatul Oltul, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat conform coalei B.

2. Locuință, constătătoare din 3 camere — fără edificii economice.

3. Sesiune parohială de 10 jugăre (arător și fânaț).

4. Lemne de foc din pădurea comunală și a posesoriatului, pe lângă taxele convenite, având a se îngriji preotul de tăiatul și transportul lor.

5. Venitele stolare stabilite de adunarea protopopească și aprobate

de Prea Veneratul Consiliu Arhiepiscopesc pentru întreg tractul.

Reflecții la acest post vor înainta cererile lor de concurs, însoțite de actele necesare, în termen, oficiului protopopesc Oltul, la Șercaia, jud. Făgăraș, și cu prealabila încuviințare re vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în parohie, la sfânta liturghie, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc Oltul în înțelegere cu consiliul parohial.

Șercaia, 30 Ianuar 1933.

Valeriu Judele
adm. protopopesc

Nr. 72/1933.

(12) 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune lângă bătrânul paroh Ioan Popa din Arpașul de sus, protopopiatul ortodox Avrig, în baza ordinului Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc din 10 Ian. 1933 Nr. 9833 Bis., se publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sânt:

1. A treia parte din venitele parohiale sistemizate și existente, fără a se atinge de dotația preotului dela stat.

2. Folosința unui jugăr de pământ.

3. Viitorul capelan nu are dreptul a mai cere altă atolă sau pământ dela popor.

4. Casă parohială nu există.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc din Avrig (poșta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, predica și eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 21 Ianuar 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român Avrig în înțelegere cu cons. parohial.

Ioan Cădea
protopop.

Nr. 460/1932.

(13) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Folt, aparținătoare protopopiatului de Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conf. coalei B

2. Locuință în natură.

3. Sesiune parohială 6 jugăre de I-a calitate.

4. Stola stabilită în ședința Cons. parohial ținută la 2 Ianuar 1933.

5. Drept la lemne de foc și pășunat.

Se observă, că parohia este situată la distanța de 2 km. dela halta Pricaz.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale în termenul deschis la Oficiul protopopesc subsemnat, iar cu prealabilă încuviințare a acestuia se vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă, sau sârbătoare, pentru a se face cunoștință cu poporului.

Geoagiu, la 27 Ianuar 1933.

Oficiul protopopesc ort. rom. de Geoagiu în înțelegere cu Cons. parohial.

V. Goron
protopop

Nr. 93/933

(3) 3-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din Sebeșul de sus, protopopiatul ortodox român Avrig, în baza ordinului Prea Ven. Cons. arhiep. din 11 I 1933 Nr. 9832 B se publică un nou concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt:

1. Cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Folosința pământurilor bisericești de 1 jugăr 136 st. și anume 366 st. arător, 1100 st. fânaț și 270 st. cimitirul bisericesc.

3. Sesiune parohială primită prin Legea agrară, 20 jugăre fânaț, pământ puțin productiv.

4. Stola parohială uzitată în parohie.

5. Casă parohială nu există.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și înainteze cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopesc în Avrig (poșta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 21 Ianuarie 1933.

În înțelegere cu consiliul parohial. Oficiul protopopesc ort. rom. Avrig.

Ioan Cădea
protopop.

(6) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Pișchinți, protopopiatul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. Întregirea salariului dela stat, conform coalei B.

2. Sesiune parohială, arător și fânaț în mărimea de 26 jug. 500 st.

3. Pădure și pășune în mărime de 8 jugăre.

4. Casă parohială lipsește; pentru locuință se va îngriji noul ales fără să aibă vre-o pretenție de chirie dela biserică.

5. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort. român Orăștie, în termen, și candidații se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Orăștie, la 7 Ianuarie 1933

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Orăștiei, — în înțelegere cu oficiul parohial.

Ioan Moța
adm. protopopesc.

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.— Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

8) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor vacante: 1. **Cărmăzinești** cu fiilile **Dănulești** și **Boiul de jos**, 2. **Furcșoara**, ambele de clasa III, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Pentru parohia **Cărmăzinești** cu fiilile **Dănulești** și **Boiul de jos**: salar dela stat conform coalei B., folosirea cimitirelor, casă parohială și grădină 1 jug., un drept de pădure, birul parohial câte 20 litri porumb sfărâmat dela cca 180 familii, și venitele stolare uzitate în tract.

2. Pentru parohia **Furcșoara**, salar dela stat conform coalei B., folosirea cimiterului și sesiune parohială în extenziune de 3 $\frac{1}{2}$ jug. arător și fânaț, birul parohial câte 20 lit. porumb sfărâmat dela cca 150 familii și venitele stolare uzitate în tract.

Reflecții își vor înainta petițiile în termenul cerut of. protopopesc, având voie a se prezenta în parohie cu prealabila încuviințare a acestui oficiu pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Iliia, la 13 Ianuarie 1933.

În înțelegere cu consiliile parohiale.

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 31/1933

(7) 3-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan, cu dreptul de succesiune, pe lângă bolnavul paroh Valeriu Popoviciu din parohia de clasa a II-a Sibiel, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, precum și jumătate din venitele stolare ale parohiei.

Sesiune parohială de 1 jug. 785 st. □. Până când postul de capelan va fi recunoscut și dotat din partea statului, parohul Valeriu Popoviciu este dator să plătească dânsul capelanului echivalentul salariului dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal și se vor prezenta în comună spre a-i cunoaște poporul.

Săliște, la 16 Ianuarie 1933.

Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu consiliul parohial din Sibiel.

Dr. Dumitru Borcea
protopop.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La vicioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andre Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserică românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.